



นวัตกรรม “ตา सबปะรดบ้านตลาดคลอง 16 เตือนภัยใส่ใจสุขภาพ”

สาขา วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน
ประจำพุทธศักราช 2568



นางสมศรี พัฒนศิริ

อสม.ดีเด่น เขตสุขภาพที่ 6
จังหวัด ฉะเชิงเทรา

นวัตกรรม “ตาสับปะรดบ้านตลาดคลอง 16 เตือนภัยใส่ใจสุขภาพ”

ชื่อนวัตกรรม : ตาสับปะรดบ้านตลาดคลอง 16 เตือนภัยใส่ใจสุขภาพ

ชื่อเจ้าของผลงาน : นางสาวสมศรี พัฒนศิริ

ประเภทนวัตกรรม : ☐ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product innovation)
☐ นวัตกรรมบริการ (Service innovation)
☒ นวัตกรรมกระบวนการ (Process innovation)

จังหวัด : ฉะเชิงเทรา

อสม. ดีเด่นระดับ ☒ เขต ☐ ภาค

ที่มาและความสำคัญของการสร้างนวัตกรรม

จากการค้นหาปัญหา(วิเคราะห์ชุมชน)ภาพรวมของชุมชนบ้านตลาดคลอง 16 ได้แก่ การประชุม, การสำรวจข้อมูลตามร้านค้าและครัวเรือนที่อสม.รับผิดชอบและการประชุมอสม. และอสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน เป็นต้น พบปัญหาการเข้าถึงข้อมูลแหล่งความรู้ของยา อาหารและเครื่องสำอางค่อนข้างยาก เช่น การตรวจสอบเลือกซื้ออาหารเช่น ไข่ไก่/ไม่มีฉลากวันเดือนปีผลิต/หมดอายุ การเลือกใช้ยาและผลิตภัณฑ์ อาหารเสริม การเลือกใช้เครื่องสำอาง ไม่มีฉลาก ไม่มีเลขที่ใบแจ้ง และปัญหาการเลือกใช้ยาแผนโบราณที่ปลอดภัยจากการปนปลอมสารสเตียรอยด์ จึงดำเนินงานแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการคิดค้นนวัตกรรม จัดทำ Line Official Account “ตาสับปะรดบ้านตลาดคลอง 16 เตือนภัยใส่ใจสุขภาพ” แบ่งเมนูจำนวน 5 เมนู ดังนี้

1. เป็นช่องทางรับเรื่องร้องเรียน รายงานเกี่ยวกับยาที่สงสัยว่าไม่ถูกต้อง สามารถถ่ายรูปยาที่ซื้อมารับประทานเอง พร้อมระบุสถานที่ที่พบยาต้องสงสัย และชื่อที่อยู่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถลงพื้นที่ตรวจสอบได้อย่างรวดเร็ว

2. อาหารมีสารปนเปื้อนและผลิตภัณฑ์ต้องสงสัย : เป็นช่องทางรายงานเกี่ยวกับอาหารและผลิตภัณฑ์ที่สงสัยว่าไม่ปลอดภัย สามารถรายงานเพื่อให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เก็บตัวอย่างหรือตรวจสอบและแจ้งผลกลับผู้แจ้ง
3. ร้านค้าต้องสงสัยตาสืบประวัติตรวจสอบได้ : เป็นช่องทางให้ผู้แจ้งรายงานร้านค้าที่จำหน่ายยาอันตราย ยาชุด หรือผลิตภัณฑ์อาหารที่น่าสงสัย สามารถส่งรูปภาพและระบุสถานที่ของร้านค้า เพื่อให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจสอบ
4. ให้ความรู้ : เป็นช่องทางการเผยแพร่ความรู้ เรื่องดีที่มีประโยชน์และเตือนภัยอาหารมีสารปนเปื้อนและผลิตภัณฑ์ที่ไม่ปลอดภัยต่อสุขภาพ เช่น โทษของสเตียรอยด์ การเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์ต่างๆ
5. ให้คำปรึกษา : เป็นช่องทางสำหรับผู้ที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ต่างๆ สามารถสอบถาม อสม.นักวิทยาศาสตร์ได้โดยตรง

วัตถุประสงค์

1. เพิ่มความรู้และช่องทางการเข้าถึงข้อมูลแหล่งความรู้ของยา อาหารและเครื่องสำอางได้ง่ายขึ้นและพฤติกรรมผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ยาและผลิตภัณฑ์อาหารเสริม การเลือกใช้เครื่องสำอางถูกต้องให้กับประชาชน
2. สร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้งานนวัตกรรม “ตาสืบประวัติบ้านตลาดคลอง 16 เตือนภัยใส่ใจสุขภาพ”

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. การค้นหาปัญหา(การวิเคราะห์ชุมชน) การประชุม,การสำรวจข้อมูลตามร้านค้าและครัวเรือนที่ อสม.รับผิดชอบและการประชุมอสม.และอสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน
2. พบปัญหา การเข้าถึงข้อมูลแหล่งความรู้ของยา อาหารและเครื่องสำอางค่อนข้างยาก เช่น การตรวจสอบเลือกซื้ออาหารเช่น ไข่ไก่/ไม่มีฉลากวันเดือนปีผลิต/หมดอายุ การเลือกใช้ยาและผลิตภัณฑ์อาหารเสริม การเลือกใช้เครื่องสำอาง ไม่มี

จลาก ไม่มีเลขที่ใบแจ้ง และปัญหาการเลือกใช้ยาแผนโบราณที่ปลอดภัยจากการปน
ปลอมสารสเตียรอยด์

3. คิดค้นนวัตกรรม “ตาสับปะรดบ้านตลาดคลอง 16 เตือนภัยใส่ใจสุขภาพ”
4. นำนวัตกรรมไปใช้
5. ติดตามผลการนำนวัตกรรมไปใช้และประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้นวัตกรรมผล
การดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เข้าถึงแหล่งความรู้และศึกษาหาข้อมูลได้ด้วยตนเอง คนในชุมชนมีความรู้มากขึ้น
2. จากการสุ่มสอบถาม 27 คน พบว่าผู้ใช้นวัตกรรมจำนวน 25 คน สามารถเข้าใช้
งานตรวจสอบ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ยาและอาหาร คิดเป็นร้อยละ 92
3. ได้รับแจ้งจำนวน 1 ราย โดยมีผู้สั่งซื้อยาแผนโบราณทางออนไลน์ มารับประทาน
เองและสงสัย ว่ามีจะสารสเตียรอยด์ปนปลอมจึงขอให้ใช้ชุดทดสอบเพื่อหาสา
รสเตียรอยด์ ผลตรวจพบสารสเตียรอยด์ปนปลอม
4. จากกลุ่มเป้าหมายที่สมัครใจทดลองใช้จำนวน 27 คน มีความพึงพอใจร้อยละ 95

โอกาสในการพัฒนา

ควรขยายผลนำ“ตาสับปะรดบ้านตลาดคลอง 16 เตือนภัยใส่ใจสุขภาพ”
ไปใช้ยังชุมชนอื่นๆ เพื่อให้

ปัจจัยความสำเร็จ

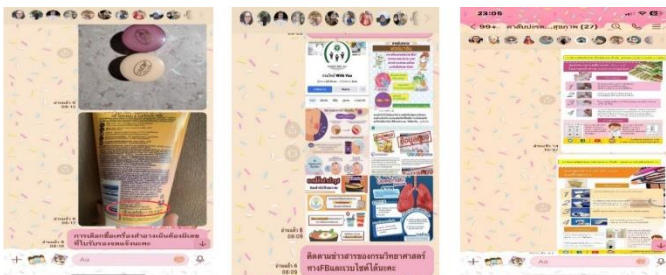
1. นโยบายดีดำเนินงานตามนโยบายกระทรวงสาธารณสุข ปี 2567 เน้นประเด็น
การป้องกันโรคและภัยสุขภาพ
2. ทีมงานดี อสม.วิทย์ฯ สมศรี, ทีมงานอสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนและ
ทีมงาน อสม. ในเขตตำบลดอนจิมพลี ได้รับการพัฒนาศักยภาพและฟื้นฟูความรู้
เกี่ยวกับอสม.วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน ส่งผลให้การตรวจหาสารเคมีปนเปื้อนใน
อาหาร การตรวจสารสเตียรอยด์ปนปลอมในยาแผนโบราณ การตรวจสอบสารเคมี

ในเครื่องสำอางมีประสิทธิภาพมากขึ้น และยังได้ถ่ายทอดความรู้ดังกล่าวให้เครือข่ายอสม.ในเขตตำบลดอนฉิมพลี ทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนด้วย

3. เครือข่ายที่เข้มแข็ง อสม.วิทย์ฯ สมศรี ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชนร่วมกับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เช่น หน่วยงานภาคีเครือข่ายทีมปกครอง นายกเทศบาลตำบลดอนฉิมพลีสมาชิกเทศบาลตำบลดอนฉิมพลี ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ประกอบการร้านค้า ร่วมกันแก้ไขปัญหาในงานคุ้มครองผู้บริโภค ,เครือข่าย อย.น้อย ในโรงเรียนโดยการให้ความรู้และร่วมกันแก้ไขปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภคในโรงเรียน เป็นต้น

ภาคผนวก

“ตาสับปรดบ้านตลาดคลอง ๑๖ เตือนภัยใส่ใจสุขภาพ”





กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
Department of Health Service Support

